

PERŽVALGA.

— Išėjo iš po spaudos „Darb. B.“ Nr. 6 (13), kurio šioms turinys: 1. Veidmainingi sudai. 2. Kražių skerdynės paminėjimas. 3. Draugams (eilės). 4. Caros nuvažiuo per Lietuvą į užsienį. 5. Aštuonių adynų darbo diena. 6. Nauji sudžios — vištininkai. 7. Škotijos Lietuviai. 8. Žinios iš Lietuvos. 9. Iš šventimų šalių. 10. Šnipai. 11. Iš Partijos darbų. 12. Kratos, areštai, bausmės. 13. Atsaky mai. 14. Ant „Raudonojo Kryžiaus“. 15. Kasa.

Galima gauti „Vienybės“ redakcijoje, su prisuntimu 15c.

— „D. B.“ praneša, jog po Naujo Mėto išsidinėjęs taukia (Dabar šėina kas du mėnesiai).

— Pagal „D. B.“ kratos buvo, paskutiniu laiku, šiose vietose: Liepojų, pas 1) Konstantą Žvinglį (kiemsargis), 2) Bronį Untulį (baigęs šįmet Liep. gimnaziją) 3) Rupšą (piėkly-), 4) Juozą Druņį (raštininką), 5) Juozą Purutį, 6) Mazeiką (darbininkai), 7) Zubernis (pirklys), 8) St. Dzingulevičią (pačtos tarnas) ir 9) Domicelę Bacevičaitę (užlaikytoja mokinių gospados).

Suėmė: 1) Žvinglį (rado pusantro pado raštų), 2) Untulį, 3) Purutį — (pas juos rado raštų ir 4) Rupšą (papuola jau nebe pirmą kartą). Žandarai sako jį atgabėjęs knygas Žvingliui. — Dzingulevičiai liepė išvažiuoti iš Liepojaus į tėvyškę. Pasiskubino pabėgti į užsienį Mazeika ir Zubernis. — Purutis, Žvinglis ir Untulis vienodai pasakė, kas jiems knygas davęs: sako pristatęs Čypas (šaipas). — 28 birž. paleido Purutį be kaucijos, uždėję priežiūrą. 6 rugp. paleido iš kalėjimo Rupšą už 100 rub. kaucijos ir Žvinglį už 200 r. Untulis paleistas 23 sp. už 2000 r. kaucijos.

— Miuske susitvėrė d-stė

tyrinėjimui istoriškos ir etnografiškos kilties baltarusių ir jų giminiavimosi su lietuviais.

— „Novoje Vremia“ rašo, jog Maskolijos valdžia užbaigė klausimą, apie įsteigimą Siaur-vakariniame krašte universiteto. Universitetas netaps uždėtas Vilniuje, kaip pirmiausia buvo manoma, nes miesto roda nieko nedavė iš savo pusės ant jo uždėjimo, bet jis klius vienam iš šitų: Mogilevai, Minskui ar Vitebskui, kurie žadėjo iš savo pusės pinigiskai prie to prisidėti.

— Nesenei išėjęs iš po spaudos „Vadovas po Vilniaus viešą knygyną“ parodo, jog jame yra dabartiniu laiku apie 200,000 tomų knygų. Knygynas susideda iš 17 didelių salių ir dalinasi į 4 skyrius: maskoliškos, svetimos literatūros, senų knygų ir rankraščių. Rankraščių yra nemažai.

Dabar Vilniaus knygynas gali apturėti knygas iš užrubežiaus be cenzūros peržiūrėjimo.

— Kaip skaitytojai patėmijo, jog praeitam Nr. „Vienybės“ k. Dembskis pagarsino iš Lietuvos laišką, kuriame tulas lietuvių-darbininkų vadas kviečia Amerikos lietuvių-darbininkus susivienyti su L. S. D. Partija, — reikėtų apie tai pasirūpinti tiems, kurie ant to kelio darbuojasi ir paagitavoti visumėnę ant padavimo nuomonių.

— „Žvaigždė“ jau dvi savaitės kaip nepareina į redakciją „Vienybės“. Iš syk mislyjom, jog kunigėliai tik mums nesiuočia, pavydėdami „dieviško“ mokslo, bet gavom žinoti, jog ir „geri“ jos prenumeratoriai nebe gauna teisingu keliu. Eina paskalas, jog pačta nebe priimanti jos siuntinėtį. Priežasčių tam yra daug, bet kadangi tikrų nėra žinoma, tai lukterėsime ir pamatysime ką laikas parodys.

— Lietuvių tarpe pasklydo katalogai, tulos Chicago „ste-

buklų kompanijos“, kuri garsinasi pardavinėjimu įvairių biauurybių, k. a. sugražinimų pragašintos meilės, prisiviliojimų merginos ant tam tikro laiko ir t. p. Persergstame vienuolaučius, nesiuntinėti savo kruvinau užpelnyto skatiko prigalvikams.

— Wanamie, Pa. keleta lietuvių atsišaukia prie visų mėnės su patarimu parsitraukti iš Argentinos ligonbučio p. A. J. V. štalį ir tam mieriui paaukauja, nuo savęs, \$2,50.

— Chicago, Ill. lietuvių S. L. A. k. ir-gi tokį pat užnamą padavė.

Isz Lietuvos.

Užpaliai, Kauno gub.

Atgalios keletas metų valsčionis pastatė miestelyj labai dailų namą, kuriame vienam gale patalpino gyvent valsčiaus raštininką, kitame — urėdininką. Šįmet urėdininkui išsiklaidėsi, — raštininkas jo vieton sukrovė savo daržoves, kurios ilgą laiką bestovėdamosugadino grindis ir sudrėkino visas sienas, taip jog visos popieros nuo jų atpuolė. Kas žin kas pranešė apie tai valsčiaus išrinktiems vyrams, kurie nuėję apžiūrėt rado jog jų puikiai įtaisytas namas pavirtęs į tvartą. Ėmė ant raštininko bartis ir ragino kad daržoves išsinešintų iš tų. Raštininkas daržoves išsinešino, o palaukus dvi savaiti tapo anie valsčionis areštavoti ir nuvaryti į Utėnų kalėjimą. Kiek buvo ašarų jų moterims ir vaikams, tai sunku ir pasakyt, kadangi jie patys nežinojo už ką, tik nuvarius į kalėjimą jiems apreiškė jog už įžeidimą raštininko. Kiek jie už tą sėdėjo — neteko man sužinot.

Karukas.

Joniškis, Kauno gub.

Tulas vaikas nuėjo su savo mergina pas kunigą užsira-

šyti ant užsakų. Iškalbėjus jam visus poteries, kunigas dar paklausė: „O kur kentėjo V. špats Jezus: ar čia Joniškij, ar Grozdžiuos, ar Kalvarijoj?“ Vaikinas atsakė, jog Jeruzolime. Kunigas akis patatė: „O-o, tai mat tu bežiūsi! o aš kitų klausian tai nežinojo. Latviai daug daugiau žino už musičius“.

Man rodos, jog kunigas tą sakydamas turėtų iš gėdos parausti. — Kas gi latvius išnokinai? Juk jų kunigai! o ką musičkiai daro? Jie gina skaityti knygas. — Aš mačiau kaip vieną latviuką, einantį į kariumenę, pastorius apdovanojo keletu knygųčių, o musičkiai tyko, kad jiems ant vargų eidamas jaunikaitis duotų ant mišų kokius 4—5 rublius. — Teko girdėti nuo vieno lietuviokareivio, buvusio Tiflize, kurs pasakojo jog jie turėję tų pulkavą kunigą, kurs buvęs daug biauresnis už komandierus ir tt. — Vieną syk, laike velykinės, kareiviai išėję ant valandėlės iš bažnyčios, ant šventoriaus, — išpuolęs kunigas ir pradėjęs rekti gązdinti paduoęs po sudu, kaip jie drįso be jo pavelenės išeiti. Paskui pradėjęs rinkti nuo kareivių aukas, ir kiekvieną mažai duodanti maskoliškai išpludęs.

Taigi jeigu žmonės dar tebeniukso tamsybės raugė, — negalima kaltint nieko kito kaip tik kunigus, kurie per nemieruotą savo godumą rinkime „mamonos“ užmiršta savo tiesioginę prievolę — apšvietimo žmonių. *Šiauliškis.*

Silvertown, Londonas, Anglijoje.

29 lapkričio 1903 m., Londono priemiestyj — Silvertown, lietuviai padarė savo kliubebaisias muštynes, kurios tų-ėsi beveik pusvalandį: džiogai, bonkos, stiklai ir viskas kas

tik papuola — buvo darbe. Policijos negalima buvo prisistiekti, o randytojai kliubo pasislėpė po stalais, biliardais ir kur tik įmanė. Kitas dar pro duris laikė galvą iškišęs laukan, idant nors galvą sučėdyti sveika. Buvo tų susirinkusių ir moterių, iš kurių viena ėmė šaukti: „šetonai, jūs mano vaiką užmušėt!“ Pakilo baisus klegėsis. Tada, vienog drutiejie muštininkai persigandę pabėgo, palikdami daug suskaldytų galvų ir kraujais aptaškytų sienų.

Tai matote, mieli broliai, kas dedasi tarpe Londono lietuvių. Labai negražu tokie darbai pranešti visuomenei, bet aš mislyju, jog pikta mantant nevisada verta užtylėt: kitąsyk nedorelis perskaitęs savo blogus darbus netik patis liaujas blogai daręs, bet dar ir kitus nuo to prilaiko.

Vietinis.

Laiszkai isz Argentinos.

Rašo A. J. Vištalius.

(Tęsa.)

Prusų Lietuvai vokiečiai per „Tilsiter Zeitung“ jau užgiedojo „requiem“, — arba amžiną atilsį, bet taurelė sklidina nuodų, ne „arzt von Apothek“ dar visų lietuvių neišgaisino, ir likusiųjų dalelė bando, nors palengvo atsigavint.

Ar gi mūsų lietuviai Lietuvoje, net ir Amerikoje nesusi-pras, jog vilkai ir lapinai į piemenis pasivertę — juos kerpia, pjauja, lupa ir ėda? Ar gi jie yra kuom protingesni už prusiskus!

Pagal mano protavimą, reikėtų uždėti Prusuose gerą laikraštį, lietuviškoje dvasioje, su gotiškais raidėmis spaudinamą, ir tame garsint, nors trumpais straipsneliais, pamokinimus iš visų mokslo šakų, padavinėjant jiems iš pradžios trumpai, bet dailiai sutaisytus straipsnelius, iš seniausių Lietuvos nusidavimų, nekibinant

visai jokios tikybes išpažinimų, o prieg tam nuolata ragint laikytis savo kalbos.

III.

Nesidžiaugiu tam, jog mūsų giminė pabudusi iš ilgamžinio apmirimo išsiskirstė į įvairių įvairiausias partijas, k. t.: republikonų, demokratų, socialistų, liuosnylių ir t. p. draugysčių.

Ogi ir „Vienybėj Lietuvnikų“ randu tarpe labai pagirtinų raštų ir niekniekius, kaip a. p. „Metavonė“ ir antrą, kurio užvardijimo nebatsimenu, raštų ar neprinokusio ar tamsybės kunigaikščio tarno sustatytas neva eilės, pasirašiusio „Bedievis“. Ar jam graži ta „Metavonė“ — nežinau, bet man ji pasirodė niekai.

Autorius, nors sakosi esąs bedieviu, bet nėra juomi, ką parodo jo linkėjimai laimės sau ir kitjems, kurią sulig jo išvadžiojimų yr Dievas. — Aš nenoriu laimės dėl savęs, už kurią mano mylimiausia laimė — laimė giminės ir ji pati su visa savo Lietuvos šeimyna turėtų pótam atpakentavoti (atpakutavoti). Žinote kaip Prancuzija (Galija) atpakutavo už laimę advokato sunaus iš Korsikos, t. y. Napoleono I-ojo. Kiek milijonų dušių kaštavo jo laimė, o ant galo į ką ji pavirto ant „Sta Helena“ salos?! Bet Galija buvo galinga milijonais gyventojų, o mūsų Lietuvai prirokuota tik 8,000,000; patįs gi lietuviai tik ant 5 m. sumažino, drauge ir su latviais.

(Toliaus bus.)

Politiszkos žinios. Suvienytos Valstijos.

Besidarbuodami, amerikoniai, su głoba ant kitų šalių, kuri głoba dažniausiai persimaino į apiplėšimus globiamųjų užgrobtų šalių — apleido, visai, savo naminius reikalus. Teip vadinama „indijiską tēritoriją“ gresia abelnu

sukilimu vietinių nuskriaustųjų, per valdžią, gyventojų. 26 sausio pabėgo iš tų daugelis apsigyvenusių baltaveidžių, nuo persekiojimų sukilusios gentės Cherokees, kuri, pradėjus nuo Pootman's Gap iki Greandleaf Mountains užsikurė baisia neapykanta ant baltaveidžių, ir sako „palikę gyvais tiktai paukščius ir gyvates“. Žinoma, paėjus tokiai paskalai ir drąsiausio kailis turėjo sudrebėti, nes žinomu yra, kaip nuskriausti indijiečiai baisia savo neprieteliams atkeršija. Neapykanta, tarpe jų, sukėlė amerikoniški, įvairi urėdininkai, kurie tai oficiališkai, tai pusiau-oficiališkai, bet tankiausiai visai savvališkai atiminėjo nuo tēbūvių žemes, ir atidavinėja įvairiems susibėgusiems valkunams, valdzios protegavojamiems.

Sekretorius marinyčios, Moody, ėnešė į reprezentantų namą projektą ir apyskaitas kiek ateinančiuose metuose turi būti padidinta laivynė, ant kurios padauginimo reikalauja \$30,000,000. Padidinta laivynė bus išsiųsta į Kubą ir Pilipinų salas, kurių gyventojai, vietoj susilieti su amerikonais, kas syk auklėja savo širdij didesnę prie jų neapykantą. Tam, žinoma, negalima kaltinti jų, bet pačius amerikonus, kurie benešdami kultūrą ir civilizaciją, pavirsta į atvirus plėšikus.

Padarius Amerikai su Kiniais pirklystės sądora, ir įgavus pervežimui savo tavorų dvi pieplauki: Mukden ir Artung — Maskolija labai pasijautė užgautu, nes šiadien ji jaučiasi Mandziurijoje faktišku valdonu, tuomtarpu tas amerikonų žingsnys tiesiai parodė, jog tuom vadovu ji dar nėra, nes sądara tapė padaryta išimtinai su valdžia Kinų. Amerikoniški laikraščiai sako, jog Suv. V. valdžia, tuom pasielgimu, pakirto Maskolijos politikai, Mandziurijoje, kojas.

Kaip gali būti valdžia teisinga prie kurios rankenos stovi vagis? Nesenei perskambejo netik po Ameriką bet ir Europą susektos šelmystės senatorių Driggso ir Dietricho, pačto prietikiuose, štai dabar sugavo senatorių Burton, kurs paėmęs nuo tulų kompanijų \$2,500 kyšį padėjo joms pri-gaudinėti valdžią, už kurios kaltynes, žinoma vis turi atsakyti patįs gyventojai.

Ant galų galo susiformiravo abi partijos, kaip republikonų teip ir demokratų, savo kandidatus į Suvienytų Valstijų prezidentą. Republikonai kiša priešakin dabartinį prezidentą Roosevelta ir senatorių Hanna. Demokratai, pasidalinę į „progressystus“ ir „conservatyvus“, pastatė, pirmieji: Bryan'ą ir Hearstą, antrieji: Clevelandą, Olney'į, Gormaną ir Parker'ą. Suąku dabar žinoti, kuri partija pastatys ant savo. Jeigu demokratams pasivestų įkišti savo kandidatas į prezidentus, tai tuli laikraščiai mena, jog juom taptų piniguočius Hearst, kurs išleidžia keletą nuosavių, antros eilės laikraščių ir paspyrė net \$2,000,000 ant agitacijos tarpe savo šalininkų.

Maskolija.

Žiurinti Maskolijos valdzios politiką ir apšvietimo ugį tik tada galima ką nors persimainant, ant geresnio, patėmyt, kaip abelnas šalies apmirimas gauti pašalinį kokį smugį. Maskolijas politika, žymiai pasitobulino iš žmoniškos pusės po Krimo karės. Valsčionis įgavo liuosybę tiktai po keliolikos smulkių sukilimų prieš ponus ir valdžią, ir po dviejų pasikėsejimų ant galvos Aleksandro II. — Tą patį dabar galima sakyti apie bandomas reformas, kada valdžia pamatė, jog jos pamatams gresia didis pavojus. Ir tas pavojus yra spėdžiamas ne per užgriebtas mažesnes ir didesnes tautas,

bet per pačios „šventos Rusijos sunus“. Taigi valdžia daro savo pavaldiniam keletą išlygų, nusileidimų vadinamų „reformos“, kurias sukimšusi geniališko Plevės pištinę išmetė į publikos akis, prisiziurdama iš šalies kaip ji bus priimta, kas ją pakels ir kas iš jos visų pirmu apsidžiaugs. Apie vertę tų reformų nuspėjo iš kalno tuli tikri maskoliai, tikri tėvynės sunus, ir jie savo nuomonę apie jas išreiškė per vieną iš lėčiausių savo organų „Osvo-bozdenje“, kur sako, jog „nepataikė šeris į durimą“, „geras užmanymas — netikusiai supudytas“ ir tam panašiais apitetais.

Dalis darbu.

☞ BOSTON, MASS 6000 važnyčių ir garleidžių ketina straikuoti.

☞ TRENTON, N. J. Straikas guminių šliurių (kalošų) dar tebesitensia. Keliose dirbtuvėse bandoma varyti darbus su skebais, lydimais per policiją, bet tas nelabai vedasi.

☞ PITTSBURG, PA. Pasibaigė budavotojų straiikas, kuriame dalyvavo 10,000 žmonių. Straikas tęsėsi 4 mėnesius ir sudavadytas tapė pripažįstant 8 val. d. darbą, tuomet tarpu kaip darbdaviai išsilygo priimti į darbą ir ne unijonistus.

☞ MENOMINEE, WIS. 800 skinderių dirbėjų pagrižo prie darbo išlaimėję pakelimą algos.

☞ CHICAGO, ILL. S. Chicago skardynių dirbtuvė tapė uždaryta ir 800 darbininkų pašalinta. Teipgi dirbtuvė šėnių pasiliks uždaryta ant tolesnio. Priežastis to, pareikalavimas mašinistų unijos nuokompanijų išaiškinimo priežasties numažinimo algos.

JEFFERSONSVILLE, IND. American Car and Foundry Co. uždarė savo dirbtuvę ant 5 mėnesių, per ką neteko darbo 2000 žmonių.

PHILADELPHIA, PA. Užsi-

baigė straiikas literų liejinyčiose ir pagrižo darbininkai prie darbo, pralaimėję straiiką iš visų pusių. Straikavo 4 mėnesius.

BLOOMINGTON, ILL. Gatvekarų straiikas tebesitensia. Muštynes, tarpe policijos ir straiikierių, kasdiena. Daug straiikierių areštavoja; tarpe tų daug visai nekaltų.

Iš Amerikos.

Iš sapnavo nelaimę.

Sharon, Pa., tula Mrs Moyer vieną ryt atsikėlusiai ėmė pasakoti, kad ji sapnavusi kaip jos vyras tapęs rogėms suvažinėtas. Vyras tai girdėdamas nusijuokė, ir tarė: „Žiūrėsime gi ar išsipildys tavo sapnas!“ Pasikinkęs arklį išvažiavo su pačia pasivažinėti, bet arklys pasibaidęs juodu iš rogių išmečė ir pavojingai sukulė, teip jog daktarai sako vyrą miršiant.

Ižėidė papartį.

California, Pa. miestelio gyventojam kelis syk pareikalavus jog ant visų mokslainių butų iškartas amerikoniškas velukas, direktorius supykęs tarė: „Eikit peklon su savo veluku!“ Už ką tapo apskūstas už įžeidimą paparčio.

Atsivėre kiaura žemė.

Scranton, Pa., šiaurinėj dalij miesto atsivėrė žemė, kurios gilumuose yra didelės ardmės išimtos anglies ir gresia visai apylinkei prasmegimu.

Ar atris ką prarijo?

Chicago, Ill. nukentėję pyatos Iroquois katastrofoje skundžia teatro savininkus, pajieškodami atlyginimų, kurie susidarė net iki \$10.000.000.

Nors jie ir išmokėtų reikalaujamą sumą, bet niekuomet neapsiplaus savo sąžinės, bėširdžiai ryjikai žmogiškų aukų! Išgriovė telefoną.

Harrisburg, Pa., telefono

kompanija negalėdama sulgti su farmeriu, tulu C. Hoover, dėl pavelijimo statyti per jo farmą telefono stulpų, pastatė su pagelba vietinės valdžios. Bet farmeris, pasiskundęs į Superior Court, gavo pavelenętas įrednes sunaikinti, jeigu kompanija nenori sutikti su jo reikalavimais. Užganėdintas tuom Hoover, parsiskubinęs namon pagriebė kirvij ir su įnirtimu visus stulpus, per jo farmą traukiančius, iškirto.

Kasyklių tragedija.

Pittsburg, Pa. visi miesto pašaliai apgyventi vargdieniais, apdengti liudna želava; klyksmai moterių su vaikeliiais, palikusiais našlaičiais — daro širdį draskančią sceną. Telegramos išsiuntinėtos didesniems didžturčiams ir prez. Rooseveltui su pranešimu, jog 184 anglekasiai tapė užmušti, ir prašant sušelpimo jų šeimynų. Pagelbos komitetas jau turi surinkęs \$10.000.

Kunigu kongregacijos vaisiai.

Pereitą rudėnį pirm rinkimu „North American“ iš Philadelphia, Pa. patalpino šitokią karikatūrą (paveikslą):

Stovi farmeris užsiėmęs nosį nuo prismirdusio kiaušinio, iš kurio prasikalė lenda gyvatės, ir sako: „Tai žiurėk, visi sakė kad prismirdęs, o jie (politikieriai) tik išperėjo“.

Pittsburg 24 d. lapkričio 1903 m. buvo lietuviškų kunigų seimas įkurimui zokoninkų klioštoriaus, be kurio nuobodu kunigėliams, ir pradziai sumetė \$850,00. Visi nutarė rinkti aukas savo parapijose, idant įsitaisyti tą geidžiamą rojų.

Bet po priedanga tos kongregacijos kunigėliai sprendė ir apie ką kitą: kaip išnaikinti tuos šliuptarnius, nes jau „gevalt!“ Jeigu apsileisim, tai jau po mus rojų! Kitąsyk teip nebuvo, kunigus su paro-

doms pasitikdavo ir ančius bei kišenius pirigais prikišdavo. Dabar tos avys spardosi, rėkia, nesiduođa teip striukai kirptis. Aukauja tiems bedievystės platintojams kankintiniams, bedievystės apaštalam mokslaeiviams, Šliupui ant kelionės pasisvečiuoti Europoje, o jau tas jų Susivienijimas tai jau visai be jokių rybų auga. Tik žiurėkite: per du metu Susivienijimas Lietuvių Amerikoje įgijo 3,500 sąnanarių, ir \$7,000,00 cash, ko nepasiekė mus valdžioje esant per 16 metų. O viskas tų šliuptarnių rankose. Apart to jie mums dar atims ir mūsų rankose likusę kasą, nes gerai žinome, jog ant 16 seimo pasielgėme neteislingai, sulaužėme įstatymus. Jeigu tie šliuptarniai butų susipratę, tai mus visus butų į cipę sukisę ant 16 seimo. Kad neįlįsti kaip ..... reikėjo nustoti išdavinėti charterius, ir visur pašalinti senuosius, nes žinome, kad teip daryti neturime tiesos ir galime sulįsti. Parapijose kas kartas kyla vis didesni ermyderiai, kuriems davė pradžia nelaiminga Philadelphia, kur nepagelbėjo nė sudžios, nė arcivyskupas, nors žadėjo išgelbėti. Supreme Court palaikė šliuptarnių pusę. Neramina tvėrimasis naujų parapijų, jeigu senose nėra ramumo. Brooklyno šliupiniai nutarė atimti nuo vyskupo bažnyčią, nežurint kiek kaštuos. Vietomis tvėriasi „neprigulmingos“! Gerai dar, kol nėra lietuviško Hodaro, bet ilgainiu atsiras ir toks. Ana, Rusikis su pačia, Dilionis nepaskaito 7, o turi nemėnkas kirkes, o kas butų, jeigu atsirastų apsukresnis, iškalbus ir mokslingas, kaip Hoduras? Tai nejuokai, broliai-konfratai! O ir tarp mūsų yra neištikimų. Ana Plymouth'o parapija perplyšo ne iš šliuptarnių, bet konfratų kaltės. Ir jeigu teip eis toliaus, kaip per paskutinius 10

ar 5 metus, tai liudna ateitė...

Bet laikysimės ir nepasiduosim! Prieš šliuptarnius turime gerą įrankį. Amerikoniška publika dabar griežia ant anarchistų, o mes liudininkų gausime gana dar, jei ne už pinigus tai už „išrišimą“, kaip gavome „affidavitoms“ išmesti iš Susiv. Tareilą, Damijonaitį ir Mikolainį. Tik drąsiai!...

Pirmuoju karžygiu pasirodė kn. Sutkaitis. Jis surado, jog Petraitis, Pulkauckas ir Urbanas norėjo netik pasaulę sugriauti, bet ir jį patį užmušti, ir apskundė juos anarchistais.

Antruoju karžygiu iš eilės yra kn. Baltrius Žindzius iš Elizabeth, N. J. „The New York Times“ iš 22 sausio 1904 m. skaitome (sutrumpinime):

„Kunigas juos skundžia.“

Elizabeth, N. J. 21 sausio. — Kn. Žindzius, klebonas St. Petro ir Pauliaus Romos katalikiškos bažnyčios čionai, apsilankė policijos courte apskūsdamas tris savo parapijonus, kurie pirmiausia buvo kunigą apskundę į District Court už apskelbimą, kada juos kunigas iš sakyklos iššaukęs už lankymą ant anarchistų susirinkimo. Kada tas skundas tapo atmestas, kunigas apskundė juos, suareštavo juos, kurie turės stoti prieš Grand Jury.

Dėlei apsilankymo anarchisto Elizabeth'e, vienas parapijonas St. Petro ir Pauliaus šį vakarą pasakė:

„Vardas šito anarchisto yra Šliupas. Pirmiausia jo sėdėnė buvo Scranton, Pa., bet dabar girdėjau jis yra Philadelphiaj. Jis yra daktaras iš profesijos. Kn. Žindzius gavo pranešimus jo kalbų ir knygų, kurias jis platino, ir paskui iškeikė jį iš sakyklos. Jo apsilankymas čion buvo praneštas policijai, ir kitą sykį kada jis čion atvyko, a Polish (turbut lietuvis) policijantas ir keletas detektyvų buvo svetainėje. Jis teip buvo įnišęs savo kalbose ant

to susirinkimo, kad buvo sustabdytas nuo urėdininkų“. Šitoji žinia apie sustabdymą susirinkimo buvo patvirtinta nuolpolicijos.

Vaidai tų žmonių apskustų Grand Jury yra: Petras Rutelionis, Domininkas Bočkus ir Jonas Špakauckas. Jie yra nužvelgti, jog turi anarchistiską pažvalgą. Keli metai atgal anarchistai įsitaisę čionais savo sėdėnė“.

„New York Times“ reporteris 24 sausio klausinėjo kn. Žindziaus, kuomi darodys jog Dr. Šliupas yra anarkistas, o teipgi ir tie trys apskustieji? Ž. atsakė, kad ant Šliupo nė ant apskustųjų nieko negalys darodyti. Bet Šl. netikis į Dievą, išjuokia kunigus ir gundo prieš juos žmones, kurių jie (kunigai) yra tikrais mokiniojais ir yra atsakyme už jų dorišką ir dvasišką pasielgimą (Visai nenorėdams išsitarė teisybę). Apskustieji yra palinkę (pagal Ž. dorišką jausmą) prie anarchistų, kurie yra sąnariais mažos kuopos, skaitliuje apie 20, iš 2000 sąnarių — tai yra Susiv. Lietuvių Amerikoje!

Ką kunigai tuomi mieryjo atsiekti?

Po šmėkla anarchismo jie mano sustabdyti susirinkimus ir prakalbas ne tik tai Dr. Šliupai, bet abelnai visiems, kurie nešoka pagal kunigų smuiką. O tokių yra jau labai daug. Tik vieno S. L. A. yra 88 kuopos! O kur laisvos draugystės, klubai ir tt.? Pagal kunigų „dorišką“ supratimą tai vis anarchistai, nes netiki į kunigus, nelaiko jų dievais, ir tokiems reik užginti susirinkimus, šeimus, ir išardyti jų organizacijas. Pittstone ir Elizabeth'e porą kartų nusisekė sustabdyti prakalbas, bet kada apie jų „dorą“, ir abelnai visų liet. kunigų, dažinos amerikoniška publika ir policija, daugiau niekur teip nenusiduos ir kunigėlių denunciacijos nu-

eis ant šuns vucdegos.

Su anarchizmu kunigėliai nusivijo sau naują botagą angliškoje presoje.

Bet, mieli skaitytojai, šitame dalyke mokėkite atskirti tikėjimą nuo kunigų. Tikėjimas mokina meilės, vienybės, net neprietelius liepia mylėti ir jiems gerai daryti. Niekur nemokina denuncijuoti, piudyti, skandinti artymą. Bet mūsų kunigėliams platinimas meilės nerupi, o tik tai gešft makerystė.

Kad apdumti akis visuomėnei, kunigai užmanė įsitaisyti zokoninkes, darė vardan jų seimą, bet vaisiai to viso lygus yra višui privestai karikatūrai, kur iš prismirdusio kiaušinio išrietėjo gyvatės.

Ant galo apie teikiamas jau zokoninkes. Viena tokia, baigusi labai augštus mokslus Maskolijoje ir užrubežėje jau apėmė kunigų organo redakciją ir su teip augštu išsilavinimu (nesijuokite ir atleiskite už išsitarimą), jog pirmą numerį organo jau apkrėtė su „scabs“ (—šasais).

Teisybaitis.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Chicago, Ill. Vietinė Susiv. L. A. 36 kuopa nedėlioje, 24 d. sausio, turėjo savo ketvirtinį susirinkimą p. L. Azuko salėje. Apart kitų reikalų, nutarė atsiliepti į visas Susiv. L. A. kuopas bei visuomenę reikaluose guodotino And. Vištaliu, kurs dar yra laikomas kaip kriminalistas, ir net mūsų aukos nepriduodamos. Ar nepriderėtų mums išrinkti komitetą iš tautiečių, kuris patsiteirautų, koku budu but galima tą tautietį iš Argentinos beprotnamio išimti. Ant kiek mes matome iš jo nusiskundimų, per daug brutališkai yra laikomas, ir tik mums geros valios tautiečiams reikia noro, o be abejonės mes jį galėsime iš tų išimti, ir potam iš aukų

graziai užlaikyti, tam reikalui, rodos nepritruks aukų; arba ir pats Susiv. L. A. galės jį aprupinti iš to, ką dedame procentą ant tautišku reikalų. Mes negalime daleisti mūsų tautietį kankinti.

Pasitikėdami, kad visuomenė šitą mus užmanymą priims ir kas žino artesnius prietikius p. Vištaliu ir koku budu butų galimajį iš tų išimti ir kur padėti — tuos kelius mums parodys. Pagal Amerikos emigrantų tiesas, neįleidžia senesnių per 60 metų, bet jeigu mes, vardan Susiv. L. A. duosime gvaranciją, jog duosime užlaikymą tam žmogui, nėra abejonės, kad leis į Suvienytas Valstijas.

Vardu 36 kuopos S. L. A.

M. J. Damijonaitis.

S. Boston, Mass. Mus vientautis, p. A. Valuckas besvečiuodamas pas savo gimnaitį, gyvenantį Hardwick, M. surinko nuo svečių aukų \$3,26. Tautiškas supratimas tarpe vietinių dar neaugštai pakilęs, kadangi užmanius aukas pradėjo išsikabinėti, jog ir jie patys esą kankintiniai. Bet pradžią padarius visgi, vienog neatsisakė ir kiekvienas šiek tiek davė.

Nesenei susirinkę ant krikštynų pas p. Westfieldą ir man užsiminus apie aukas pats uktvėrys (gaspadorius) padarė pradžią su 25 c. paskiaus ir kiti suaukavo iki \$125. Tai gi sykiu su surinktaisiais per p. Valucką susidaro \$4,51, kuriuos paskirdami kankinti-niams prisiunčiam į „V.“ redystę.

Vardan visos tautos ištariu visiems aukavusiems ačių.

J. Mockevyčia.

Pittston, Pa. Mūsų kunigai šiandien yra užimti dvigubu darbu tik ant mūsų nelaimės negeru ale blogu: juodinimu ir biaurininu nepatinkančių ypatų, ir veisimu tinginių arba zokoninkų. Pirmutinį sa-

vo purviną darbą kunigėliai su pasišventimu varo atvirai, su antru, iš dalies slepiasi. Sausio 10 d. atsibuvo mūsų parapijos susirinkimas, kur apart kitų reikalų tapo pakeltas klausimas apie zokoninkų reikalingumą ir įrengimą joms namo. Kn. Šedvydis aiškino, jog pirkti namą šiandien esą per anksti; kada girdi, zokoninkės jau bus gatavos ir pribūti į mūsų kraštą tai tada bus galima atsakantis namas pasamdyti. Šis gudrumas labai yra suprantamas. Švelnus kn. Š. žodžiai primena mums pasaką apie vilką, kuris pirmiau prašosi įkelti tik uodegėlę, o paskui jau nesiklausęs rangosi ir visas. Sausio 17 d. kn. Š. iš sakyklos apreiškė, jog zokoninkėms namas jau būtinais esąs reikalingas; graudeno parapijonus, idant nesigailėtų pastatymui namo aukų ir apreiškė teipgi, kad nuo pradžios šių 1904 m. tapo pakelta parapijonų metinė mokeskis iki \$6,00 (pirmiaus mokėjo tik \$3,00). Na ką, broliai! Regis jog jau pradėjot nešti zokoninkų kontribuciją!

S.....s.

Brooklyn, N. Y. Čionykštė Sus. L. A. kuopa parengė ant 24 sausio prakalbas, kurios atsibuvo labai gražiai.

Kalbėtojai pp. K. Balčiūnas, J. Jasevyčius, J. Palubinskas, P. Mikolainis, J. Šunskis savo prakalbose stengėsi kiek galint išaiškinti mierius ir naudą Susiv. ir išaiškino daugelį kitų reikalingų daiktų. Teip, tapo nurodyta kaip paskutiniaisiais laikais kunigai pradėjo biauriausiais budais šmeižti lietuvius, kaip per lietuviškus teip ir angliškus laikraščius, apšaukdami prakilnius vienuolius anarkistais, nihilistais ir kitokiais nešvankiais vardais. Kalbėtojai ragino išreikšti mus tautos šmeižikams kuodidžiausį pasibiaurėjimą ir kelti viešus protestus prieš nevidonų

darbus.

Abelnai prakalbos labai dailiai nusidavė. Tulos mergaitės padekliamavo porą eilučių. — Prisirašė 10 naujų sąnarių.

J. Šunskis.

Springfield, Ill. Ir vėl mūsų miestelyje pasisekė surinkti keletą centų aukų tautos reikalams. 3 sausio susirinkę keletas jaunų lietuvių, pas p. Senkaucką, gražiai sau linkminosi. Aš matydamas jog visi susirinkusieji yra geri tautiečiai, nors budamas mažai jiems pažįstamu užsiminiau, kad būtų labai gerai sudėti kiek aukų. Tas užmanymas visiems patiko ir sudavė \$3,25 kuriuos pagal norą aukautojų šep paskiriam: \$1,70 mokslaviečiams ir \$1,50 kankiniams.

Vincukas.

So. Chicago, Ill. Nelabai smagiai jaučiasi vietiniai, nes jau 4-tą savaitę, kaip darbai apsisistojo, o tuli jaunikaičiai jau ir pinigėlius išbaigė bekažiruodami ir betuštindami stiklus bavariskio.

Bažnytėlės reikalai, teipgi einasi prastai, kadangi prasišalinus kun. Pežai atėjo toks senis lenkas, kurs labai mažai bepajiegia išpardavinėti Dievo mylistų.

Tautiški reikalai labai mažai čion žinomi, ypač tarpe moterėlių. Jeigu užsiminsi apie aukas, tai tau pasiulys žarstikliu į dantis; priešingai — atėjus bažnyčios kolekto-riams nesumano iš kur išlupti centą ir atiduoti. Tulos moterėlės atsidavę paskutinį centą neturi kuom ir į mėsinę užsimokėti.

BroLIAI, broLIAI! Didelė mums gėda, kad mes atvažiuoję į šią liuosybės šalį ne tik kad nekylam nė kiek augšyn, bet dar žemyn grimstame!...

B. R. J.

Philadelphia, Pa. Labai linksma, jog ir mūsų miesto

lietuviai pradeda kratytis nuo savęs miegus ir jeigu ne kuom kitu, tai nors aukomis vienijamės su mūsų tautos darbininkais. Vietinis Laisvės Kliubas paskyręs kas metas nuo savęs šiek tiek pinigų tautiškiems reikalams ir šimet tą patį padarė. Sudėjus tas aukas su surinktomis per Naujus Metus (Žiur. pr. n. „Vienybės“) pasidaro \$16,00, kuriuos paskirdami į „V.“ redakciją šep paskirstome: \$8,00 kankiniams, \$4,00 „Aušrai“ ir \$4,00 Vištaliui.

Šiuomi padėkavodami visiems aukavusiems tautiečiams viliamės jog ir ant tolesnio rūpinsimės mes savo vardą pakelti aukščiau ir užsipelnyti pagyrimą akyse vientaučių.

L. Laisvės Kliubas.

New Britain, Conn. Prabėgus senam metui ir užstojus naujam daug jau susirinkimų draugystės atliko, bet nė viena nepamisylo apie savo brolius, kurie kenčia vargą už lietuvių gilioj Gudijoje arba kalėjimuose badą kenčia. Tai gi ant pereito susirinkimo 11 sausio Lietuvių Ukėsų Nepri- gulmingas Kliubas už baigus reikalus draugystės paraginus per prezidentą M. J. Čepo- nį apie mus vargdienius, geros valios tautiečiai sumetė \$2,78 kuriuos ir paskiriam ant kankintinių.

BroLIAI, tautiečiai! Šelpkim daugiau savo brolius, kurie kenčia vargą už tėvynę ir už platinimą šviesos tarp savo vientaučių. — / Už tas aukas aukautojama ištariu širdingą ačiū.

M. J. Čeponis.

Susivienijimo L. A. reikalai.

Nuo laiko, kada Susivienijime L. A. neliko žmonių, kurie per gvolta stengėsi ant visų despotiškai, sumindžioję teisybę, viešpatauti ir kėlė visokius barnius ir nesutikimus — S. L. A. pradėjo ramiai gy-

venti, ir šiandien, daugiau ir gerėjasi visų kraštų lietuviai, iš nuo seniai pageidautos grynai lietuviškos organizacijos. Nėra mėtimosi vieni kitų iš Susiv, nėra ant seimų dviejų viena kitai priešingų pusių. Kad šie nesusipratimai išvyko, todėl delegatai laike seimų, ir abelnai visi Susiv. sąnariai, sunaudoja savo energiją ir laiką patobulinimui ir praplatinimui Susivienijimo. Pirmiausia, priešinanties vieni kitiems, nebuvo laiko mislyt apie gerovę Susiv., bet abi pusės stengėsi ir rengėsi idant paveikti priešingą pusę. Priešais vieni kitų buvo tie patys lietuviai, — vienos tėvynės Lietuvos vaikai, kurie tada, o net ir dabar sakosi, dėl tėvynės pasišventę yra, ir dėl jos darbuojasi. Pasiliovus barniams, ir savitarpiniam ginčams, organizacija daug geriaus tarpsta, ir niekas iš sąnarių neturi nė mysles eikvoti pastangas nereikalingiems ginčams. Kas reikalingas organizacijai jau viskas yra parupinta, kaip tai: „charteris“, konstitucija, duoklių rašymui blankos, su reikalingomis rubrikomis. Dabar vėl jau gavė, gana gražų sąnarystės ženklai (certificatai), kurių, visos kuopos laie dabar reikalauja, o sekretorius tuojaus atsiųs. Sąnariai gavę ženklelius, arba, kaip daugumas vadina „Policy“, žinos, jog jie priguli prie Susiv. ir bus užtikrinti su posmertine. Norinti, papuošti savo namą, galės mažais kaštais įdet minėtą ženklelį į remus, kurs išrodys kaip kokias grazi diploma.

Prie šito raštelio, noriu čion priminti dar apie visus, ant praėjusių trijų: 16-17-18 seimų gautus telegramus, laiškus su gerais linkėjimais rašytus, ir kuopų įnešimus. Iki šiol jie yra paskyriumi ir nevienose rankose, todėl geriausia, kad jie būtų sudėti į vieną vietą. Todėl, kurie turit minėtus,

Susiv. prigulinius nuo seimo raštus, malonėkit pasiųsti pas centr. sekretorių:

T. Astramskas,
443 S. 2nd st.
Phi'adelphia, Pa.

Tie visi, Susiv. raštai, yra reikalingi, todėl bus parankiausias juos užlaikyti vienoj vietoj, Susivienijimo archyve.

S. L. A. prezidentas
Jonas Tareila.

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“

Priėmusią Central. knygas T. M. D. ir peržvelgus jas matosi, jog daug susitverta kuopų ir daug prisirašyta sąnarių, ir šiek tiek užsimokėjus ant toliaus paliauta mokėti, turbūt dėl to, kad daugiau jiems apie tą nieks nieko nesakė: ar gal gavę po vieną ar dvi knygutė t-ip apsišvietė, jog daugiau apšvietimo nereikalauja. Apšvietimo niekados negana, ypač mums, kurie mažai buvę mokyklose arba suvisai nebuvę, ir tik pas teip vadinamus kaimiškus daktorius prasimokinę skaityt ant maldaknygių, nes švietėkos įtalpos lietuviškų knygų, tėvynėje, mažai kas esame matę; todėl čionai laisvės šalyj uždėta T. M. D., dėl prasilavinimo savo proto ir sušelpimo tėvynėje brolių, baduojančių to dvasiško peno; mes sykį užsimokėję ir gavę po vieną ar dvi knygutė — mislyjam jog jau to visko mums užteks, jog, Lietuvoje, jau pabudinam miegančius brolius ir apšvietėm juos, bet žvilgtėrim patįs ant savęs, kurie sąnariu užsimoka kiekvieną metą ir gavo daugiau knygučių, žinoma, tie daugiau pralavino savo protą, ir prisidėjo prie pakėlimo protiškaite tėvynėje būvančių brolių, nes visgi pateko į jų rankas nors kelinta T. M. D. knygutė; tie gi, kurie sykį užsimokėję — paliove — neužpylė su 60c. bankų, ir nepastojo moks-

linčiais neskaitę knygų, nes gerą pavyzdį turim šioj šalyj, kur beveik kiekvienas jau mokytyas, ir kas diena skaito laikraščius, o knygas perka dėl da labiau pralavinimo proto; iš jų proto ir mes pasinaudojam, atrandam čion visokias milžiniškas mašinas, kurios sustatytos milžiniškuose pabrinkuose, prie kurių mes prasimokinę tik dirbti, jau gauname didesnį uždarbį, ir kiti, arba daugybė tik vien dėl uždarbio apleidžiam savo gimtinį kraštą; be mokyty žmonių butų ir čion kaip Lietuvoje, todėl be jokio atsakymo, kiekvienam žmogui mokslas yra reikalingas. Dabar suprato, kad mokslas reikalingas, turime butinai patįs nors per pasiskaitymą pasimokyti, idant paskui ir savo vaikelius stengtumės įstatyti į mokslaines, nes teko girdėti nuo tamsunų tėvų: „kaip aš sunkiai užsidirbu duoną, tegul ir mano vaikai teip užsidirbs“, žinoma, tokiam tėvui, vaikai negali but dėkingi, nes kiekvienas išaugęs pamato, jog šioje gadynėje sunku gyventi be mokslo, o prie jo teip greit neprieisi. Galim prisžiūrėti ant tų, kurie eina į mokslus, jeigu jie su metais arba kitais neišmoksta kunigauti, daktarauti, advokatauti ir t. t., tai ir mes, paskaitę vieną-kitą knygutę, ne apsišviesime: reikia daugiau skaityti. Todėl meldžiu visų sąnarių, o ir kuopų, kurie buvo jau mokėję ir paliove, iš naujo vėl prisidėti prie savo apšvietimo ir suteikimo tokio gi mūsų gimtiniam kraštui; teipogi butų labai geistina, idant lietuviai suorganizuctų kuopas T. M. D. ir kitose šalyse, k. t. Transvaaliuje (Aparikoje), Anglijoje ir Esuose (Prusuose); garbingi kunigėliai teiksias apreikšti lietuviams iš ambonos, jog kiekvienas privalo mylėti tėvynę, o jeigu mylėti, tai reikia ir prigulėti prie to vardo organizacijos;

kaip daugelyje prigulėsime, tai ir knygutės butų galima tankiau atspaudinti, iš ko turėtum sau naudą, nes suprato vertumą mokslo daugiau jo trokštumem ir jaunuomenę prie to žadintum, suprastum avo tėvynės ir abelnus reikalus, išuokty nesupratimai, užviešpatautų vienybė ir sutikimas, be kurio mes niekados neprieisim prie pageidaujamy siekių.

Meldžiu kuopų sekretorius surašant sąnarių vardus, pirmiau surašyt senus sąnarius, užsimokėjusius, o paskui naujus, ir visada visą sąrašą sąnarių, su pinigais, siųsti kasie riui, kurs užrašys savo knygoje, prisius sąrašą mą; prie to patėmijau, jog užrašo senų sąnariu, o tokio vardo toj kuopoj nėra, turbūt sąnarys persikėlęs iš kitos kuopos; vis reikėtų pažymėt.

T. M. D.

Sekr. *A. Ramanauckas.*

Užsimokėjo:

Thomas, W. Va. nauja kuopa
I. Kranauckas 60
A. Dapkus 60
W. Rinkevycia 60
Jurgis Sabas 60
St. Prunsketis 60
F. Keblaitis 60
Jonas Keblaitis 60
Elzb. Niekutė 60
Ona Kulevyčienė 60
P. Kulevyčia 60
J. Žoslautas 60
Z. Mazaika 60
P. Karpis 60
J. Gvergzdis 60
A. Rasiulis 60
T. Martīnaitis 60
J. Kraskauckas 60
P. Raukela 60
A. Glebauskas 60
K. Kerulis 60
Dz. Buderis 60
Alek. Macevyčia 60
Forest City, Pa.
Seni: Juoz. Juozupaitis 60
Ant. Makauckas 60
Vin. Jančaitis 60

Ant. Rudbalis 60
Jonas Juozupaitis 60
Barbora Šultskienė 60
Vin. Dzikas 60
Mar. Tula 60
Mar. Misevyčia 15
Juoz. Jusevyčia 15
Mik. Kazlauskas 15
Juoz. Gulbinas 15
Juoz. Dzikas 60

Westville, Ill.

Seni: Mat. Dervinis 90
Jon. Dervinis 90
Pr. Bendorius 60
Juoz. Mureika 60
Pr. Paplauskas 60
Juoz. Pukas 60
Pr. Pesis 60
Nauji: Pr. Straukas 60
Kaz. Airišunas 60
Dom. Klikonas 60

Worcester, Mass.

Nauja kp.: Kaz. Žemaitis 60
Konst. Šimkonis 60
Antanina Bernotienė 1,00
Adomas Viznis 60
Agniška Žemaitienė 60
Jon. Viznis 60
Mikol. Mizaras 60
Petras Banionis 60
Ona Banioniūtė 60
Sim. Gilius 60

T.M.D. Sekr. *A. Ramanauckas.*

Kasos stovis.

Įplaukimai:

Priėmiamu nuo p. Olševskio \$373,20
Baltimore, Md. kuopa 9,00
S. Boston, Mass. 21,58
Union City, Ct. J. Kvašinskas 60
Dayton, Ohio (nauja k.) 12,00
Forest City, Pa. k. 6,00
Worcester, Mass. (n. k.) 6,40
Westville, Ill. k. 7,20

Viso \$496,58

Išmokėjimai:

Pastat. kaucijos k. T.M.D. (\$500) 10,00
Pašto ženkleliai susirašinėjant 30
Forest City sukol. čekj 10
Persiuntimas sekretoriui knygų 1,50
Sekretoriui dėl pašto ženklelių 1,00
Pašelpa V.M. iš mokslaeivių fon. 6,00

Viso \$18,99

Liekasi iz lo \$417,59

Izdin. T.M.D. *J. Naujokas.*

Uzbaigiant Paryžiaus parodos reikalus.

Westville, Ill. Aš, aukautojas, patariu visus likusius pinigus pavesti p. Daumantui. Jonas Kirvelis.

Philadelphia, Pa. Mės L. Laisvės Kliubo komitetas patariame \$100 pavesti p. Daumantui, likusius gi padalyti pusiau „Aušrai“ ir T.M.D.

Komitetas.

Westville, Ill. Aš, aukautojas, patariu, idant visi pinigai taptų pavesti p. Daumantui. Aukautojas N. N.

Red. Dėl žinios visumėnės pranešam, jog balsuojant reikia pasirašyti kas esą. Priešingai gali išeiti tarpe visumėnės ir rėdystės nesusipratimai. Visai netikusi baimė pasirašyti tą, kur nėra jokio pavojaus.

Torrington, Conn. Vardan mūsų miestelio aukautojų mus 55 k. S. L. A. patariame \$100 pavesti p. Daumantui, o likusius padalyti lygiai kankintiniams, „Aušrai“ ir T.M.D. K. sekr. A. Stočkus.

Shelburn, In. Aš, kaip aukautojas, patariu \$100 pavesti p. Daumantui, o likusius padalyti lygiai S.L.L. „Aušrai“, kankintiniams T.M.D. ir „Motinėlei“. Kazys Draugelis.

S. Boston, Mass. Aš, kaip aukautoja, patariu pavesti visus \$285,62 p. Daumantui.

B. Lietuvaitė.

Philadelphia, Pa. Aš, aukautojas, patariu \$100 pav. p. Daumantui, \$100 S.L.L., likusius padalyti lygiai tarpe kankintinių ir mokslaeivių.

J. Jurėkūnis.

— — Aš, auk., patariu \$100 p. Daumantui, o likusius pusiau kankintiniams ir mokslaeiviams. P. Bučis.

Yonkers, N. Y. Š. Vincento d-stė vienbalsiai pataria visus \$285,62 pavesti p. Daumantui. D-stės Komitetas.

— — Aš, aukautojas, patariu visus paskirti p. Daumantui. M. Urbonas.

Forest City, Pa. Aš patariu visus pavesti p. Daumantui. A. M. Makauckas.

Worcester, Mass. Mūsų miestelio aukautojai pataria \$100 pavesti p. Daumantui, o likusius padalyti tarpe „Aušros“ ir T. M. D.

Varde aukaut. J. L. Smoleitis. Povilas Rezgevyčia.

Musu reikaluose.

Besidarbūdami tautiečiai pastaram laike dėl Sus. L. A labo, tuom tarpu užmiršom T. M. Dr. reikalus. Ar jau mes teip nusidirbam, kad jau nevaliojam visus svarbesnius reikalus be užvilkinimo aprupti? Teisybė, yra garbių tautiečių, kurie yra gana daug dirbę dėl labo tėvynės, kurie ir dabar su didele energija dirba. Čia yra ne kita priežastis, kaip tik mūsų pačių apsilaidumas. Berods, keli suprantanti, be visuomenės pritarimo nepriaukausi kiek mūsų tautai ant visokių dalykų reikia, todėl turim griebtis kito įrankio: turim netingėti varyti agitacijas. Jeigu tarp savųjų gyvenant ir aiškinant tautišką supratimą ir reikalus, nereikia boti, kad kartais nuo siaurapročio gausi paniekos žodį, kaip paprastai atsitaiko, arba iš sykiu kad neturėsi gerų pasekmių. Kantrybės reikia, o su laiku išsidirbsi savo pritarėjus ir tavo darbas išduos kuogeriausius vaisius, tik reikia gerų norų, kuriuos ne visi mes turim. Jeigu kokį dėl labo visuomenės darbą manom veikti, tai pirmiausiai jau manom ar iš to turėsim kokią ypatingą naudą ar garbę? Kad teip yra, tai parodo tas, kad mes apie tuomlaikinius svarbesnius reikalus užmirštam ir galvojame kad naujo ką užmanyti, o jeigu „mano“ užmanymas taps įkuntutu, tai suprantama „mą“ už tai garbė! Tuli vėl užmanymą sveriam pagal užmanytojo ypatos vertę. Tuli iš mūsų

suprantam, kad apie mūsų tautišką irėdnes – organizacijas, kaip tai T. M. Dr., Susiv. L. A., Aušros fondas ir kankintinių kasa, ir jų bujojimą turirupintis išrinkti komitetai, ir už nebujojimą organizacijos ar neįplaukimą gana aukų į kitą tautišką irėdnę, tankiausiai kaltinam vien irėdinių viršininkus kad negana agitavoja. Teip supranta net tuli patekę į kokios irėdnes viršininkus, kuomi tapęs prisideda su karšta agitacija kaipo atsidėkavodamas už jam suteiktą garbę. Tokius mūsų darbus negalime vadinti gerais arba pasišventimu dėl labo tautos. Dėl labo tautiškų irėdinių, kiekvieno tautiečio, ar jis komiteto sąnarys ar ne, yra pareiga rupinties apie dauginimą skaitlių sąnarių kaipo ir kasos įplaukimą, idant viena ir kita mūsų irėdnes įsteigtų pilnai savo užduotį atlikti, t. y. padauginti skaitlių mokslo vyrų, be kurių tauta kaipo be vadovų negali gyvuoti; praplatinti literaturą, be kurios tauta negali buti civilizuota; užgydinti opas kankintinių, nes bė kankintinių kaipo be narsių kareivių negali tauta savo prispau dėjais — siaurės despotu — kariauti.

Pora metų atgal buvo pradėję ir mūsų moters busti, darbuotis. Tulos net bandė sukelti prieš vyrus „revoliuciją“ reikalaudamos visatinos laisvės, tačiau jų norams nepavykus, vėl nutilo iki nepaskirto laiko.

P. Biznieriūs per 27 No. „Lietuvos“ p. m. nubarė laikraščius kad per mažai pašvenčia vietos moterių reikalams, kada „mūsų laikraščiai daugiausiai pašvenčia vietos vyrų reikalams, jų darbams, jų apšvietimui, bet apie moteris, jų reikalus, apšvietimą mažai kas rašo“. Mums rodosi kad laikraščiai vienintėliai rupinasi apie abėlus tautos reikalus, kaip apie vyrų, teip lygiai ir

apie moterių. Kad mūsų moters nesigriebia prie apšvietimo, prie skaitymo laikraščių ir knygų, nelanko susirinkimų, prakalbų, tai yra didesnė kaltė pačių moterių. Berods, yra tokių vyrų ką savo moteris gina nuo skaitymo laikraščių, bet teip neprotingai daro tik toks, kuris pats toli nuo apšvietimo stovi; apšviestas vyras juk teip nedarys.

Kad praplatinti tarp moterių apšvietimą, butinai reikalinga patiems tėvams rupintis kad savo dukterims leistų ilgiaus lankyti bent publišką (kad savo neturim) mokslaines, ir stengtis savo vaikams nuo kudikystės dienų įkvepti prigimtą kalbą, ir tėvyniškus jausmus, idant užaugę nesigėdintų savo prigimtos kalbos ir savo tautos vardo, kaip dabartinė karta čion užauginta kad daro. Tokiu tai budu ir savo moteris apšviestim nors ateinančioj gentkartėj, kurios drauge su vyrais kovos už laisvę tėvynės ir už buvį.

Igno Draugas.

„Freedom'o“ aukos.

Ant lietuviškai-lenkiškai-rusiniško susivaziavimo Pittsburgu, Pa. 12 vasario 1901 m. susivaziavusieji ant pradžios sumetė \$25.63 „Freedom'o“ naudai, kuriuos pinigus paėmė p. Jablouski's. Kada ant susivaziavimo buvo didesnė dalis lietuvių, kurie su noru metė savo pinigėlių, tai pagal tiesą pusė tų aukų prigulejo lietuviams, tuomi labiausiai, jog kun. J. Sutkaitis darydamas pradžią paaukavo \$5.00. Iš tų \$25.63 p. Jablouski's pradžioje gruodžio mėn. 1903 m. sugrąžino \$12.50 ant ypatingo pareikalavimo, po kuriuomi pasirašė: kun. J. Sutkaitis, Dr. J. Šliupas ir aš. Atgavus tuos pinigus parašiau kun. Sutkaičiui laišką su klausimu ant ko paskirsim tuos pinigus. Kun. S. iki šiol nedavė jokio

atsakymo. Dėlto susizinoję su Dr. Šliupu nutarėm paskirti tą sumą per pusę — kankintiniams ir mokslaeiviams.

P. Mikolainis.

„Wszzechlitwini“.

Amerikoje jau turėjome ir turime keletą partijų tarpe lietuvių; neseniai užgimė nauja, kuri savę pakrikštino vardu „vszechlitvinių“. Teip bet „Zgodoje“, 7 d. sausio 1904 m., 10 vyrų iš Jersey City malonėjo šį bei tą išsitariti apie lietuvius, prisigerindami lenkams, ir nurodė, kas tie „vszechlitvini“ esą. Arčiaus prisistebėję vienok pamatome, kad tai ne labai naujas dalykas, nes tik senieji „naujalenkiai“ apsidengė nauju vardu „vszechlitvinių“.

Jersey City „vszechlitvini“ sakos turį tiesą vadintis ir lenkais ir lietuviams; beje polytiškame gyvenime jie savę per stato teip, kaip tvarinių karalystėje, kad turime hermaphroditus. Jie sakos turį dvigubą pareigą: per lenkų kultūrą jie ant savo pečių atlaiką visą smerkimąsi antpuolėjų, pakeldami baisias aukas, ir podraug jie duoda žmonėms progą krutintiesi lietuviystėje. . . . Bet mes lietuviai negirdėję buvome, kur tie ponai „vszechlitvini“ teip smarkiai ėmėsi su antpuolėjais (manyk Vokiečiais ir Maskoliais); juk Vrszeneje Vokiečiai plakė ne mūsų „vszechlitvinius“; Kišineve Maskoliai ir-gi grumėsi ne su „vszechlitvinais“ . . . Kražių skerdynėje teipgi nė vienas „vszechlitvinas“ nedingo. Tai-gi kur-gi yra ta baisioji kovavietė mūsų naujalenkų? Žmonėms jie duoda, teip patys sako, krutintiesi lietuviystėje. Tai gal jie išleido ar parašė kokias knygas? Gal jie bent naują bibliją parupinō lietuviams, užbėgdami už akių mūsų kunigėliams? Prisipažįstame, jog nė tokių darbų neesa-

me girdėję iš pusės „vszechlitvinių“.

Mūsų „vszechlitvini“ sako, polytikoje ir diplomatijoje be Lenkijos nėra galima apsieiti! Aha! tai ponai „vszechlitvini“ yra polytikos ir diplomatijos vyrai! Gal-but! Tur-but Berlynas ir Vienna ir Peterburgas sudrebėjo nuo jų smarkios diplomatijos? Kur gi nedrebės, kad „vszechlitvini“ laikosi įsikabinę į Liublino uni-ją kaip kad skenduniai į lentą išganymo! Sako — jei atmesime Liublino uni-ją, tai cupu-lupu Vokietija ir užgrėbs mūsų mieląją tėvynę, o dar gi nė Kuršas neištruks iš vokiečių nasrų! Dabar gi kol jie laikosi prie Liublino unijos, lenkai tiki į respubliką; o to tikėjimo „vszechlitvinams“ pakanka, nes toji lenkų respublika, kurios rods dabar nėra, vis gi lietuviams žada autonomiją ir patvaldystą. Ar-gi tai nedidelė diplomatija „vszechlitvinių“, kad jie įstengė išpolitikauti nuo neesanti lenkų respublikos tiek daug dėl Lietuvos? Ar-gi tai neproga Lietuvos žmonėms krutintiesi lietuviystėje? Bet kam dar krutintiesi? „Lenkai nori, idant vszechlitvini assimiliuotusi“, o tie „juk ir assimiliuojasi“. Naje, tie „vszechlitvini“ gerai pažįsta „savus lietuvius ir reikalus Lietuvos“, teip lyginai kaip kad Lietuvos plikbajoriai pažįsta gerai Morkelį ar Jankelį, kada tie ateina paskolinti pinigų.

„Vszechlitvini“ nedalyvauja kovoje lietuvių prieš lenkus. Kur jiems dalyvauti, kada Moskvos su Prusais lietuvius iš miego tebudina; negana to: juk reikėtų išsivadėti net pasukutinės „povstanės“, kur šlektai „išpirko krauju, turtu, gyvastomi ir užsileidimu žmonėms visus mūsų nepasiganėdinimus iš praeitės“ . . . Bet už tatau „nebus skriaudos Lietuvai, kad „vszechlitvini“ pagamins sėnatą tarpe šėivių, ir

tuomi labiau, kad toks jų sėnatas mokėses kalbėti ir lenkiškai ir lietuviškai! Aišku, jog „vszechlitvini“ — neprasti bajorgaliai, bet polytikai ir diplomatai pilna burna, kurie savo mokslus vis gi ne Smorgonės akademijoje atsiekę yra. Bet dar bus geriaus ir gražiaus, jeigu kokią gražią dieną anie 10 „vszechlitvinių“ iš Jersey City, ėmę, apsigarsins, jog jie yra dėl lietuvių sėnatu. . . . žinoma ne dėl lietuvių tėvynėje — nes tų žiaurus Maskolius nesiduoda teip lengvai išvyti, kad ir su pagelba Liublino unijos, bet dėl išėivių lietuvių, kuriems „vszechlitvini“ suteikę esą progą krutintiesi lietuviystėje.

Iš tiesų manę jau šiurpima: mes, lietuviai, gausime nuo kunigų kaipo dovaną — zokoninkes, nuo „vszechlitvinių“ — sėnatą ir Liublino unijos padrutinimą, o galiaus zokoninkės su „vszechlitvinais“ užsimanys susiporuoti, na ir jums nauji magnatai dėl vargšų lietuvių, kurie be jų nemo-ka sav kelio surasti dėl geresnės ateitės. Tada tai kils naujas ir — anot dzuko pasakos — „cikras povstanius“.

Nusigandėlis.

Šis tas iš statistikos.

Teisingos metinės apiskaitos, visų nusidavimų Suvienytose Valstijose, parodo, jog laužymai tiesų konstitucijos žymiai pasididino, o įstatymiški prasikaltėlių nubaudimai pasimazino.

1903 metuose įvairių kriminališkų prasižengimų, tapusių priežastimi myrio-įvyko 8,834, o 1903 m. — 8,976; tai-gi pasidaugino ant 142 atsitikimų.

Savžudysčių statistika šėip persistato:

1899 m.	nusizudė	5,340
1900 „	„	6,755
1901 „	„	7,245
1902 „	„	8,291
1903 „	„	8,597

Iš to patzudžių skaitliaus 7,677 panaudojo įrankius nusimaravimo nuodus ir šaudykles.

Iš privestų skaitlinių matome, kaip patzudystos skaitlius didinas, Jaipsniškai kas metą. Jeigu daleisime, kad ir gyventojų skaitlius pasidaugino, tai vis gi randame, kad skaitlius patzudžių perdidelis, sulyginant su praėjusiais metais.

Skaitlius nužudytų prasikaltėlių siekia iki 123, prieš 144 — 1902, 188 — 1901, ir 110 — 1900 mm. Iš tų pakarta 77 Pietinėse ir Šiaurinėse Valstijose, — ir iš jų 63 baltieji ir 60 juodųjų. Didžiausis skaitlius pakartųjų (II) Missouri, New York ir Alabama, 10 Virginijoj, 9 Georgijoj, ir 8 Pensylvanijoj.

Nulinčiuota per 1903m. 104 ypatos; iš tų 92 Pietuose ir 12 Šiaurėje; 86 juodieji, 17 baltųjų ir 1 kinietis; 102 vyrai ir 2 moters. Neziurint į tą, kad jau seniai turejęs but tas žvėriškas savo-teismo budas visai panaikintas, bet jis dar plačiai bujoja; nors sulyginus su praėjusiu dešimtmečiu linčiamai šiek-tiek susimazino. Tam privalo amerikoni, iš dalies, pasidėkavoti įtekmei europėjiškos kultūros, kuri šiek-tiek įstengė apdailinti jų nuozmius jausmus.

Pražuvusių ant marių, upių, azerų ir šėip jau vandeny — iš viso 1,935 ypatos. Užmuštų ant geležinkelių suvišum 4,000 ir sužeistų suvišum 5,000.

Cyklonai siautę Balandžio mėnesy užmušė 127 ypatas. Gegužės mėn. per ciklonus ir tvanus Topeka ir Kansas City prazuvo 266 ypatos; vėliaus, įvairiose vietose prazuvo per ciklonus, tvanus ir praplyšimus debesių 369 žmonės. 30 gruodžio netoli 600 žmonių prazuvo liepsnose Iroquois teatro, Chicagoje.

Iš augščiau privestų skaitlinių, kiekvienas gali suprasti, kaip „palaiminta“ yra „ši liuo-

sybės žemė", kuri tukstančius žmogiškų aukų kas metas nu- neša. Tiesa, ji yra palaimin- ta žinomai luomai žmonijos, nes joje viešpataujanti valdžios sistema, pavelija piniguočiams kas metą padauginti savo tur- tus naujais milijardais, bet ką ji gero duoda vargdieniui? Tiesa, jog darbininkas dar į- stengia nusipirkti sav paval- gyti mėsos šmotelį, vietoje šal- tų, nebaltintų bariščių, bet ko- kią palaimą jaučia jis sukriuš- tūs kasyklėse, sudegintas du- joms (gazais), sumaltas gele- žiniuose tartakuose, sutraišky- tas pragariniiais dantimis gele- žinių mašinų; kada myris savo aštriais nagais nustveria jį už kaklo išplėsdamas per nevalę iš jo lieso kuno gyvastį; kada stojas jam į akis klyksmai ir vaitojimai vargingos pačios ir mažų kudikėlių netekusių sa- vo penėtojo ir duondavio, — tokia palaima vargdieniui pa- virsta į baisias pragarines tor- turas! — Apsėgėk manę Die- ve, nuo tokios palaimos! Aš velyčiau valgyti šaltus ir ne- baltintus bariščius, bet nebūti auka tokios „palaimos“!... A.

Isz visur.

Jau du mėnesiai, kaip su- straikavo 8,000 audėjų aplin- keje Krimičių (Krimmitshnu), Saksonijoje, bet kadan gi val- dzia ir seimas atvirai stojo po kapitalistais, tai darbininkai dar negali priversti pabrinkan- tų išpildyt savo reikalavimus. Valdžia paskyrė 10,000 mar- kių, uždengt kaštus siuntimo žadarų į straiko vietą. — Tai yra viens iš didžiausių straikų, koki paskutiniu laiku, kada buvo Europoje.

Paryžių pasimirė turtingas amerikietis, F. R. Bryan, pa- likdamas užrašuose \$10,000 Pensylvanijos istoriškai drau- gystei ir kita tiek Kensington muzėjui, Londone. Jo gim- naičiai nužvelgė, jog jis tą pa- darė nesveikime proto, kurį jam užnuodyjo Paryžiaus ar- civyskupas ir policijos prefek- tas, ir iškelė kriminališką, prieš juodu bylą.

Atsakymai.

„Varpo“ ir „U-ko“ redak- cijai. Rankraščius gavome ir sunaudosime.

Keleivini. Raštelį gavome ir, pasitaikius progai sunau- dosime.

Ed-chamni. „Mės ir lenkai“ gavome. Su laiku tilps.

J. Kirvelini Westville, Ill. Rašydami tokius straipsnius turite dailiai apdirbti, ir tik susimildami! — nerašykite pai- šiuku.

Trimitui, N. B. Pranešant vietines žinias reikia kuoma- ziau užsiimti kunigų niekšys- tams, o stengtis pažiūrėti aky- yliau į savo tarpą. Juk ne kas kitas ir kunigus su parapijo- mis sutveria, kaip patįs žmo- nės.

Aukos kankintiniams.

„Freedom'o“ aukos \$6,25
A.M. Makaukas, Forest City, Pa. 50
P. Skripka, Momouth, Ill. 25
M. Aukštakalniute, Baltimore, Md 50
Scranton, Pa. Liet. Duk. d-stė 2,25
Philadelphia, Pa. L. L. Kliubas 8,00
S. Boston, M. liet. aukos 4,51
per J. Mockevyčią
Springfield, Ill. lietuvių aukos

J. Senkaukas	50
J. Puida	50
V. Černiauckas	20
J. Tunila	25
B. Vaikšonis	25
F. Puišis	25
J. Žvingila	25
T. Galinis	25
A. Vosilius	10
V. Urbonas	10
V. Brundza	10
J. Tačelauckas	10
S. Jasinskas	10
D. Puišis	20
V. Kurila	05
M. Navikas	05
Išimant \$1,70 lieka \$1,50	
New Britain, Ct. liet. aukos	
J. Gierdauskas	25
A. Grišis	13
M. Neimonas	10
F. Matula	10
M. J. Čeponis	10
M. Neverdauskas	25
M. Ekerta	25
P. L. Sakalauskas	10

J. Kardokas	10
K. Baikauskas	15
J. Maloška	10
S. Kraučionas	10
M. Valiukonis	10
J. Ptakauskas	05
A. Valinčius	05
V. Izdanavyčia	25
A. Matulevyčia	25
J. Matula	10
M. Petruškevyčia	10
F. Tumelis	05
J. Baliukas	05
J. Matulevyčia	05

Viso \$2,78

Buvo \$630,75

Isz viso \$657,29

Aukos mokslaeiviams.

„Ereedom'o“ aukos \$6,25
A.M. Makaukas, Forest City, Pa. 50
Philadelphia, Pa. L. L. Kliubas 4,00
P. Skripka, Momouth, Ill. 25
Buvo \$54,36

Viso \$65,36

Ant kelionės liet. delegato į Nyderlandiją.

M. Aukštakalniute, Baltimore, Md. 50
P. Skripka, Momouth, Ill. 25
Buvo \$235,56
Viso \$236,31

Aukos A. Viztaliui.

Philadelphia, Pa. L. L. Kliubas 4,00
P. Skripka, Momouth, Ill. 25
Buvo \$29,54
Sykiu \$33,79

Pajieszkvojimai.

Pajieskau savo draugo, Pet- ro Švilpos, Suvalkų gub., Vla- dislavo pav., Griškabudžio gm., kaimo Rigiškių; 18 metų Ame- rikoj. Pirmiau buvo Wilkes- Barre, Pa. Meldžiu atsišaukti: turiu svarbų reikalą.

Jonas Kuras,
18 Collings str.
Wilkes-Barre, Pa.

Pajieskau savo brolio, Alek- sandro Stankaus, Kauno gub., Šiaulių pav., Lygumų mieste lio. Teiksis atsišaukti:

Stan. Stankus,
1500 Walnut Ave.,
E. St. Louis, Ill.

Hei balius, Vyr!!

Seni ir jauni — visi rinkitės, ant balius, kuris atsibus Su- batos vakare 6 d. vasario, ant Turner Hall, Arch str., New Britain, Conn. Parengia lie- tuvių muzikantų orkestra, kai- po paskutinį prieš gavėnią, ir užkviečia visus lietuvius ir lie- tuvaites. Prasidės ant 7:30 Įženga: vyrams 25c. moterims dykai. Nuoširdžiai užkviečia

Komitetas.

Balius! Balius!

Bridgeport, Conn., 51 kuo- pa S. L. A. kelia balių 8 va- sario, ant Germania Hall. po N. 1378, Main str. Bus kal- bėtojas J. Tareila, iš Water- bury'o. Širdingai užkviečiam lietuvius ir lietuvaiteis, kaip vietinius, teip ir iš apylinkės. Įženga: vyrams 25c. moterims dykai. Komitetas.

Reikalaujam kriaučių,

mokančių visą vyrų kostumer- ską darbą. Geistina, idant bu- tų nesenesni per 25 metus, ne- vedę ir negirtuokliai. Jeigu kur toki yra teatsišaukia, o gaus pilną sąrašą sąlygų. Ne- turintiems pinigų, ant kelio, prisišim tikieta.

P. J. Kelley,
Bluefield, W. Va.

Apgarsinimai.

Aš, Antanas Mikolyčius Pittston, Pa., nupirkau pabri- ką išdirbystės blaivių gėrymų, kuriuos pardavinėju Pittstone ir apylinkėje. Lietuviai pir- kite nuo lietuvio.

Sziuom pagarsiname jog į red. „Vienybės“ tapo prisiusta tikieta izzlaimėjimui 1000 do- vanotų P. Naujoko cigarų, naudai mokslaeivių. Todėl norinti gauti tų tikieta, tesi- kreipia į „V.“ redakciją.

Dr. J. Szliupas,

328 Federal str. Philadelphia, Pa.
47-50-A (Keystone Telephone)

Lietuviu tauta

senoveje ir sziadien.

Parašė J. Sliupas, M. D.

(Tęsa.)

„Čion stūkso seni kapai, ten barkšo griuvėsiai senų murų... aure iš po kapų smilties tuščiomis skylėmis akių žiuri makaulė...“

„Aigypso pyramidose rasti javų grūdai, pasėti, sudygo (nors ne visi)“.

Kitas vėl Lietuvys, S. Malevskis, kurs 1888 m. gyveno kaip polytiškas ištremtinis Siberijoje, Tobolsko gub., Demijansko valsčiuje, paduoda gan akyvus, nors neteip nuodugnius išvedžiojimus apie liekanas lietuviškos kalbos tolimuose rytuose¹⁾ ir šiaurėje. Štai nekurius ištraukos iš jo rašto: „Demijansko kaimiečiai, kaip ir kiti Irtišiaus upės pakraščiu gyventojai yra ainišiai Viatkos²⁾ gubernijos kaimiečių, perkeltų 16-tame šimtmetyje į Siberiją vežinėjimui Maskolijos urėlininkų ir valstijos pačto... Jų kalba primena Mažarusių kalbą... Apart to, aš patėvėjau keletą grynai lietuviškų žodžių, be abejonės užsilikusių nuo senovės, kada Viatkos kaimiečiai kalbėjo lietuviškai (rasi tai bus greičiaus įtekmė susinešimų su liet. gentėmis?). Dėl paveizdos: „magaryčias gerti“ Demijaniečiai sako: „baigi piti“—baigą ar baigę gerti; bastys ar miestas pas juos vadinasi *slėja*... „Griva“ jų kalboje vadinasi augšta, sausa vieta girioje; dabar gryva (Miezinio žodyne) zenklina upės ištaką“. Ir vietų vardai vakarinėje Siberijoje primena lietuviškus vardus: *Sibir* arti stovįs lietuviško žodžio: šiaurė; upė Tobol—tobuli upė; upė Tavda—Tautaupe; itaka jos Tabarinka, kaimas Tabarai ar Tabori—lietuv. pravardė Taboras ar Tabaras; upė Ob'—upė; *Konda* teka į Irtišių, o į Tobolę teka upė Tura, prie kurios stovi miestas Turinsk; prie upės Tavdos guli Pelym'—rasi pramintas nuo

1) „Dniepro rievos ir Lietuv-Rusai“, „Lietuvis“, 1901, No. 14-22, Philadelphia, Pa.

2) Norbutas ir kiti šneka apie biarmišką raštą, kurs buvęs vartonėje Lietuvių tarpe, ir randamas kaip kur ošas ant akmenių. Neteko man matyti tokių akmenių, bet raštas tur-but bus mūsų senovės gėtiškas arba „kėtiškas“. Šią lien Biarmiškiai arba Permiškiai šneka Rusiška kalba, nors ypatingu dialektu; tuli jų papročiai išsiskirti iš papročių Slovėnų, lyginai kaip kad jų gymis. Jie gyveno šiaurėje toli prieš atėjimą ten Slovėnų, ir buvo žinomi senovės geographams, nors sunku šiadien juos sutolyginti su varlais, užrašytais per Herodotą ar kitus. Skandinavams užsipuolant ant Biarmelandijos (vardas panešus į Varmiją, Ermeland!), šalis buvo atskira valstija, turėjo gausą brangių naugių, ir mokėjo gerai gintiesi nuo barbariškų anteivių Rusų valstijoms—(Novgorodui) kylant, Biarmija pastojo Rusų provincija. Krikščionystė ten omė plātintiesi, nors su vargu, jau nuo pabaigos 10-to amž.; vienam vyskupui, ten apaštalaujančiam, žmonės gyvam skurą nudyrino. Galiaus 11-me amž. vyskupas Permijos Steponas prikalbino visą Biarmiją priimti krikštą, ir jis pirmas rašė dievotus raštus bei evangelijas biarmiškomis raidėmis, kurios žinomos buvo tentygmiamis iš senų senovės. Lietuvių istorikams reikėtų atkreipti atydesnę akį ant Biarmijos, ir ištirti senovybės liekanas, kurios, rasi, galės mesti tūlą šviesą ant prasitės mūsų tautos senų senovėje.

Upės Biarmijos priguli prie sistemų Volgos ir Obės: Kama, drauge su Cusovaja ir kitomis prietakomis nuo Uralo kalnyų, teka į piet-vakarius, įpuola į Volgą, ir tokiu budu sumezga Permijos kasyklas su Europa; o Tura, Sosva ir Losva susibėga su Obe; per upes-gi Dvyna ir Pečora atsidaro kelias į Baltiasias mares ir Šiaurinį didžiamarij. (P. Šl.)

„pylimas“ (apielinkėje stuksą du pylekalniu). Į Tavdos upę teka Vagilskaja, kur gyvena Vogulai, rasi mūsų Vagiliai. Gal upės Sos'va ir Loz'va, iš kurių susideda Taoda, yra senais lietuviškais (slg. Šušvė, Laižuva), kaimas Kušva, Permės gub.? Kaimas Istobenskoje selo užneša ant Istabaus kaimo. Vardas kalnyų, atidalinančių Europą nuo Azijos, Ural, rodos yra lietuviškas (Ur-uola—žena, senoviška uola?). Viatkos upei bene atsako mūsų Venta, Permei arba Biarmijai prusiškoji Varmija? Mūsų „kirvis“ Mordvinų kalboje, Ufos gub., yra kerves. „Veikaluose Kostomarovo atrasime žodį „vieče“, tai vieša vieta, kur žmonės rinkdavosi apsvartymui savo viešų reikalų; teipos gi „vyra“, mokesnį, kurią draugija mokėjo kunigaikščiui už kunus-(vyrus) nuzudytųjų, atrastų draugijos laukuose“. Nurodęs ant buvimo dviejų baltų marių, į kurių kožną teka upės Dvynos, autorius salas šiaurinio Baltmaro „Solovki“, šiaurės Maskolijos šventvietę, skaito kylant iš liet. „salavos“; pakraščiuose vėl Baltmaro šiaurėje guli miestas Kiem', užnešantis ant liet. Kiemo. „Samanos dengia pakraščius Baltųjų marių ir į jas įplaukiančių upių. Samanos dengia balas ir pelkes. Šiaurės elnys ir briedžiai minta samanomis (jageliu) ir gyventojai vartoja samanas maistui, vaistui ir gėralui. Tokiu budu šiaurė buvo užgyventa Samanėdžių, iš kurio vardo Maskoliai padarė „Samojed“. Samanos buvo ta šventa žolė, iš kurios šamanai padaro šventą gėralą „Soma“, minavojamą Indų Vedos knygoje, kaip gėralą, kurs lavina žmoguje jausmus ir smagenių pajiegas, gėralą, kurs duoda žmogui įkvėpimą, galybę—matyti praeitę, minti ateitę, matyti toliaus vaizdus, girdėti, kas darosi ant žemės, viduje jos ir gamtoje...“ Gal—but Suomų vardas rišasi su taje soma? Galiaus autorius išveda štai ką: „Tai-gi galime matyti, kad tose vietose: Siberijoje, Viatkoje, Permijoje ir kitur, gyveno tauta svetimai dabartiniems Maskoliams, tauta zavėtojų, kerėtojų¹⁾, žyinių... Šitos tai lietuviškos tautos, gyvenusios žiloje senovėje, paliko savo pėdsakus senoviškuose lietuviškuose vietų ir tautų varduose, prie kurių mes visur prieiname, tyrinedami šalies praeitę“.

Kitsm vėl raštę „Lietuviai šiaurės Vokietijoje“ (Varpas, No. 6, 1896) D-ras Basanavyčius teip rašo: „Dar akyvesnis dalykas, kad, jeigu mes ant lietuviškųjų geographiškų vardų tardymus mūsų remsime, ir didelėje dalyje šios dienos Šiaur-Vokietijos (Lietuvių) gyventa. — Teip pirmučiausiai nuo vakarų rubeziaus senovės Pruijsos pradedant, butent nuo Vištulės upės, mes jau nuo Aeneaus Sylviaus zinome, kad dar, rasi, XIV šimtmetyje abu krantu tos upės, tai-gi ir šios dienos Pamarėlių kampų. Lietuvių apgyventa buvusi („Prutteni... ripas utrasque Wiscele amnis accolunt“), ką ir ethnologiški tardymai d-ro Makahardo patvirtina (slg. „Aušra“ 1884, p. 193). Užtėmytina, kad ant viso didelio žemės ploto, tarp upės Vištulės, up. Odros ir Elbos arba Labos, ypačiai tenai, kur dar IX-XI šimtmetyje teip vadinamieji Slovėnai Polabiniai gyveno, užtinkame didę daugybę lietuviškų vardų kaimų, pylių, upių, azerų ir tt. .... Dar XI-XII šimtm. vokiškieji raštinninkai, aprašydami plačiai to laiko gentes, palei šitas upes gyvenusias, vadina jas daugiausiai liet. vardais, nors, regis, jos tuomet jau buvo iš dalies apislavisuotos. Teip ant salos Rugija (vok. Ruegem) gyvenę „Rugianai“; „Veleti“ ar „Veltai“, kuriuos jau Ptolemajus minėjo (Oueltai), gyvenę ant salos

1) Čeremisų kalboje *keremet'* zenklina dievnami.

Wollin, ties įtaka upės Udros; toliau palei marę gyveno „Moriseni“; tarpe marės, upės Travės ir Labos gyvenę „Bodrici“; apie gylį *Racisburg* (*Raceburg*) gyvenę „Polabingi“, apie pylį *Connoburg*—„Smeldingi“, palei upę Ukran—„Ukreni“; Milnos apygardoje — „Bethenici“ (Didmario „Vethenici“); palei upę Varnaw—„Varnabi“ arba „Varnavi“; toliaus „Linones“, „Brizi“, „Vaigri“ a. „Vagri“, „Rhetari“, „Tolensani“ ir k. Šitos lietuviškų vardų gentės tuomet stovėjusios ant augšto dabos ir apšvietimo laipsnio, ypačiai tikybė buvusi jų gyvenime augštą vietą įėjusi. Žinoma, kad jų pylyje Arkona buvusi didei garsi žinyčia šiaurėje; Veltų arba Veltų pylį Julia arba Veneta Adomas iš Brėmos aprašo kaip puikiau: sią tuomet visoje Europoje, kur buvusios dailios žinyčios; pylyje gyvenę Slovėnai, Graikai ir kiti įvairios gentės. Adomas iš Brėmos jų šventenyčioje mini „olla Vulcani, graecus ignis¹⁾ et Neptunus triplicis natureae“. Jog čion lietuviška tikybė viešpatavus, aiškiai mums rodo vardai dievų: *Podaga* ir *Prové*, kuriuos jau Šafarikas su lietuviškais: *dangus* (padangė) ir *prova* identifikavo. . . . Akyva teipogi, jog šitame krašte at rastos tapusios statuvos Perkuno su runiškais parašais lietuviškoje kalboje. „Ypačiai dievmaldystė polabingųjų Serbų—sako Šafarikas — vardai vietų Veltų kampe ir Budryčių daug daugiau, negu kitų Slovėnų lietuviškumu atsiduoda“ (pvd. gentė Milzae, Milzieni, Žirmunti, Škudici). . . . „Musų laike, man ding, nebus reikalinga Šafariko budu atsiradimą lietuviškų elementų kalboje Serbų, kurius Vokiečiai ir šiadien Vendais (Wenden) vadina, išaiškinti; lengviaus ir logiškiaus yra tą faktą išreikšti, priimant, kad Veltai, Venetai, Vietininkai („vathenici“), Varnaviai, Rugiai, Smeltingi („Smeldingi“) ir tt. ir tt. buvo lietuviškos gentės, kurios vėliaus (Sarmatais iš rytų krašto užplaukiant) su Sarmatais susimaišydamos į teip vadinamus Slovėnus pavirto, o dar vėliaus daugiur vieto se tarpe Vokiečių išnyko. Analogiškų paveizdų pragaišimo lietuviškų genčių tarpe Slovėnų mes turime gana ant viso ploto Lenkijos ir Gudijos (Bialorusija); kaip kitur, teip ir čion, šiaurės Vokietijoje, iš kalbos seniausių lietuviškų gyventojų liko tik geographiški vardai, kurie kaip koki palajontologiškai ethnologiškai hieroglyphai, laukia dar tulo Champollion'o, kurs galėtų juos perskaityti ir jų ženklšinimą apreikšti“. . . . „Apie laiką išnykimo lietuviškos tautos šiaurėje Vokietijos mes neturim jokios zinos; liekanos lietuviškos kalbos yra ir dabar užtėmytinios ne tik slovėniškoje (Kašubų Serbų polabinių), bet ir vokiškoji (plattdeutsh) kalboje. Dar 1637 m. Jonas Cedrowski's, drauge su Bogusl. Radvilium, per Meklenburgiją keliavęs, rašo, jog tuomet jiedviem girdėti tekus, arti Hamburgo prusišką kalbą. Cedrowskis, tarp kitų sako: „Ten apie Bitwich'ą radome ukininkus, kalbančius vokiška tarma iš lietuviško („dialektem niemieckim z litewska“); jie paeina nuo Gerulių („Eruló'w“), prosenių Lietuvių“; ant kitos vietos jis vėl rašo: „Ir už Hamburgo yra kalbančių geruliškai“ („po Erulsku“).“

Mokslusis D-ras Pieteris²⁾, pasiremdamas ant lietuviškų žodžių „valtis“, „grendymas“ „augštinis“ ir k. tvirtina, kad Šveicarijoje Lietuviai gyvenę yra antvandeninėse triobose, pabudavotose ant sukaltų į azero dugną rastų. „Jeigu mes pri-

imtumėme, rašo jis, jog Šveicarijoje antvandeninėse triobose gyveno Lietuviai, tai suprantamas butų daiktas, dėlko randasi ties jų gyvenimais pinigai užnešą ant giminuotės Makedonų tautos pinigų, dėlko etruskiškų kapinių radiniai ties Bologna (tikriau pelasgiška) užneša ant daiktų rastų azeruose ties antvandeniniais senovės gyvenimais. Tada lengvai suprastumėme, dėlko rasta Alpuose eldija (iš tur-but ledinės galdynės Europoje) turi paveikslą avizės valtės ir teip gražiai illiustruoja kiltį lietuviško žodžio „valtis“ — ženklinančio atskirą išrodą eldijos“.

Toliaus jis rašo teip: „Juo toliau eini į žiemius, juo daugiau randi visokių zenklų— užnešančių ant lietuviškų zenklų, —vienok daugiausiai jų randasi Baltųjų marių pakraštyje. — Ir žemė ir marios jų pilnos. — Bezenbergeris ant archeologiško susirinkimo Vilniuje 1893 m. pranešė, jog Vokiečiai paskendusį senovės marių krantą vadina „kranc“ (=krants) ir tai tokiose vietose, kur nieks ir niekados netikėjo, bau tenai buta Lietuvių.

„Upės: Vysla (Visba), Elba (Laba), Oder (Udra), Vesper (Visurgis), Maas (Maža) Mosel (Mažiulė) ir kitos turi vardus beveik stačiai lietuviškus. Kas vienok keista, tai šitai, jog į kylišką (Kiel) marių antį įpuola upelis, vadinamas „Šventinė“). — Neuzmirškime, jog tai ties patim Danijos pussaliu, ties senovės „chersonėsu cimbrų²⁾“—o tikrai gal „skersiniu cimbrų“. — Sala Rugen — Rugija — turi vardą ir gi tiktai lietuviškoje kalboje išsireiškiantį. Man teko girdėti, jog tuli angliški agronomai midigauja, butent rugių kultūra prasidėjusi nuo baltoto pamario apigardės. . . . Jeigu teip: jeigu rugių kultūra prasidėjo nuo Rugijos salos, tai apie lietuviškumą jos vardo nėra nė ką abejoti.

„Lietuviai stambeldžiai tikėjo į „Žeminėlę“—ar tikrius —Žeminę dievę³⁾. — Vardan jos, išmeldimui nuo jos palaiminimo, nešiodavo ant kaklo, ar tai ant krutinės, paveislus šerno, gyvulio pašvęsto Žeminėlei. Šituosius amuletus Lietuviai vadino — seitais. — Apie tokį seitą Lissauer'is (Die praetistorischen Denkmäler der Provinz Westpreussen. Leipzig 1887. Tabl. II. N. 18, ant lapo 39) štai ką sako: „Palaikas iš gintaro, panašus ant šerno, rastas Dancigo apigardėje. Neišlavinta technika (išdirbimas) rodo, jog, apdirbtas titnagu: o ornamentacija (pamarginimai), — jog kilęs iš neolithiško periodo“.

„Pats vardas Dancigo yra kilęs iš Gdan'sk, o Gdan'sk senovėje vadinosi Gedanum. — Nuo čion jau netoli ir iki tikro, gal, vardo „Gedainiai“ — arba „Gedainiškiei“. — Nes tik lietuviškai ir tegali buti išverstas vardas Dancigo — ir tai teip, kaip privesta.

1) Rasi tai nebus teip labai stebėtina, kad išgirstame, jog šiaur-rytinėje Holstinijoje yra gyvenę *Sabalingi*, o toliaus Meklenburgijoje — *Varnini* arba *Viruni*.

2) Hic Cimbrores fortesque Getas, Stilichone peremptos Et Mario, claris ducibus, tegit Itala tellus.

(Claudian. de Bell. Get. 645.).

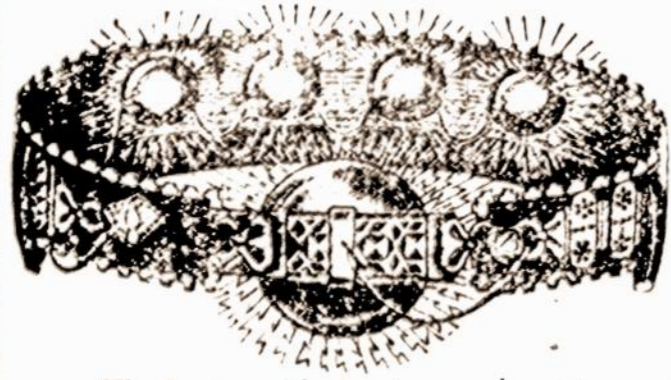
3) Manoma, kad Rugijos sala buvusi pašvęsta dievei Herthai arba Motinai Žemei: — „in commune Hertham, id est, Teram matrem colunt, eamque intervenire rebus hominum, inveni populis arbitrantur“ (Tacit. de Mor. Germ. 40).

(Toliaus bus.)

1) Lietuvų ar Prūsų šventoji ugnis, „gabija“.

2) „Nauji istoriški takai“, I. s. c.

DOVANA

Visiems Serganties ant
10 dienu išmėginimo.

Garsingas ELEKTROS DIRZAS "GAINT"

Tukstančiai žmonių jau išsigydė su plačiai žinomu Elektros Diržu, nuo reumatizmo, viduriu užkietėjimo, bėgunkos, vidurių silpnumo, nuo ligų: plaučių, žaraų, inkstų, kraujo, gyslių, kosulio, karščiavimo, drugio, nerviškuo, silpnumo, žodžiu sakant, nėra ligos kurioje šis diržas nebutų pagelbėjęs.

Sveikūs jis sergsti nuo ligų. Kas geidžia pasinauti šio gerumo, turi iškirpti šį apgarsnimą iš laikraščio paduodant savo aiškų adresą ir prisiųsti ant šitokio adreso:

New York Specialty Co.

52 West 18-th street. New York, City.

Kožnas gaus šį diržą su paaiškinimu kaip jį vartoti. Ši proga yra duoti tik ant trumpo laiko. Todėl naudokitės.

Rašykite tuojaus reikalaudami.

ELEKTROS DIRŽO.

Kaip rašant dėl šito diržo turi savo ligas parašyti.

BALIUS!

Teatras ir dainos, kurį parengė Lietuvos dainorių choras, ant Music Hall 215 Lackawana Ave. Scranton, Pa., 9 vasario, 7:30 vakare. Tiketas 25 ct. Moterims dykai.

Komitetas.

HOTELIS K. Strzeleckio.

276 E. Main str. Plymouth, Pa.

Užlaiko visokios degtinės, vyno, skanaus alu, o, puikiai kvėpiančių Cigarų, ir reikale suteikia draugišką rodą. Jeigu nori linksmai laiką praleisti ir išgirsti skambinant ant fortepijano puikias melodijas, tai tik užėik pas K. Strzelecki.

Balius! Balius!

Baltramiejaus Blaivinskių Draugystės atsibus Pamedėlyje 15 d. Vasario 1904 prasidės 7 val. vakaro. ARMORY HALL Pittston, Pa. Muzika grajis vėliausios mados šokių. Suomi meilingai užkviečiame visus lietuvius ir lietuvaites, kaip vietinius taip ir iš visos apylinkės pasilinksinti.

ĮEJIMAS Į SALE - - 25c.

Komitetas.

H. A. MEDOFF'S TIKRA LIETUVIŠKA TRAJANKA

GENUALIŠKI IR EUROPIŠKI PHARMACISTAI. Atkeltavo iš seno krajaus ir apsiėjo po No 151 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y. Yra tai tikri dirbėjai Europiškų ir Amerikoniskų gydnolių Sudaro kuogieriaelius ir specialius receptus Prilako trajanką kuo atsakančiausią ir visiskai tikrą lietuvišką trajanką. Visti atsiskaitimai bus teisingai ir reguliariškai apžūrėti, su visais užganėdintais. Su gu done.

H. A. MEDOFF,
151 METROPOLITAN AVE.
BROOKLYN, N. Y.

Hoi! Vyrai Skaitykit!

Ar nori pinigų greitai ir teisingai? Tėynę pasiūsti? Ar nori laivakortės ant pigausių ir geriausią linijų? Jeigu taip! tai kreipkis pas seniausią lietuvišką Agentą Juozas M. Saroczką, o jis atliks viską geriausiai. Pas jį teipgi gausi puikaus Alaus, Vyno ir Cigarų, geriausia užėiga pakelevin-giams. Telephone: Bell East 936 A.

J. M. SAROCZKA,
471 Collinsville Ave.
East St. Louis, Ill.

Reikalingi keli geri žmonės.

Į kiekvieną Stetą keliauti dėl namo įsteigto vienuolika metų su dideliu kapitulu, laukytis po kromis ir agentur su pelningais tavorais. Gerai nedėlnė mokesis \$24, kaštai kelionės ir Hotelio bilos kas nedėlia. Praktika nereikalinga. Paminėk liudyjimus ir savo kopertą su adresu.

THE NATIONAL,
882 Dearborn str. Chicago, Ill.

Gerbtini Tautiečiai!

Turiu užgarbę pranešti visiems lietuviams, jog apsiėmiau agentyste ant labaigerų linijų. Taigi parduodu Laivakortes ir siūčiu pinigus į visas dalis svieto. Užtikrinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervaziuosit didmarį per 8-9 dienas. Nusiuneziu pinigus į Lietuvą ir į kitus kraštus pasaulės, labai greitai.

Prigulinčias dalis arba pasargas lietuvoje atimu ir padarau paliudyjimus arba aktus ir be jokios turbac jos. Turiu labai oystą ir puikią užėigą dėl svetelių, užlaikau vyną alų, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie žinau patiks dėl lietuvių ir ne prabaščius nepaniekytų. Su gu done Kazi. Baltrukonis.

Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**
686 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN

Naujas Kalendorius 1904 metams.

Su daugeliu moksliszkų ir naudingų skaitymų, žinių ir su daugeliu paveikslų - viso 38 - gaunamas „Vienybės“ izleistuvėje su prisiuntimu už 25 cen. Darbininkų Kalendorius 1904 metams izleistas Lietuvių Social-Demokratų Partijos, su naudingais darbininkiszkais skaitymais. Prekė 20c.

ADRESA REIK TEIP RASZYTI:

J. J. Pauksztis & Co.
Plymouth, Pa.

Mėsinyčia Adomo Adžgaucko,

Užlaiko kasdien šviežą mėsą, kiaulieną, veršieną, jautieną, avinčieną, kumpai švieži rudyti, dešrų visokių galima gauti dideliu pasirinkime.

visi pas **A. Adžgauckas**
204 E. Main Str,
PLYMOUTH, PA.

Temykite!

Kas iš Philadelphiečiu užirašys Vienybę užsimokėdamas \$2 nus dovanų kalendorių vertės 25 centų.

J. S. Rukevicze,
3243 Salmon Str.
Philadelphia, Pa.

Naujausios knygos:

Pasakas iš gyvenimo lietuviškų Velių bei Velnių, surinktos D-ro J. Basanavičiaus. 470 psl.
Prekė neapdarytos - - - \$2,00
Apdarytos - - - - - \$2.50
Karalius. Apsakai. Dievas ir Karaliai. Evaldo pasaka. 16 psl. 10c
Vaidyla, originališca novelė. 15c
Eilės Pranciškaus Vaičiačio (Sėkupasakos). 165 psl. 50c
Gamtos Isorija, pagal Povilą Bert, vertė D ras Bacevičia. Su daugeliu paveikslų. 209 psl. 50c
Kaip žmogus gyvena ant žemės? Parašė S. M. 47 p l. 25 paveik. 10c
Isz mūsų praeites. Parašė Jonas Gražys. 16 psl. 10c
Darbininkų kalendorius 1903 m. 15c
Vorai ir Musės. Prilyginimas prieponų ir darbininkų. 5c
Varžytinės. Ką jos duoda kapitalistams, darbininkams ir kaip jas reikia panaikinti. 16 psl. 10c
Valdzios pilvas. Parašė J. Gražys. 16 psl. 10c
Paslėpęs vilko nasrus rodo lapės uodegą. 7 psl. 5c
Kalendorius 1904 metams. Su daugeliu paveikslų. 154 psl. 25c
Socializmo ateitis. Apsaka. 40c
Dvi Seserys. Apsaka. 40c
Darbininkų Balsas, No 1, 2, 3, 4, 5. Po - - - - - 15c
Davatkų gadzinkos. 15c

Adresuokit:
J. J. PAUKSZTIS & CO.
224 E. Main St.
PLYMOUTH, PA.